

Le naprej, poezija!

Predlogi za pripravo na ogled predstave

NAVODILA ZA ODRASLE SPREMLJEVALCE

Drage obiskovalke in obiskovalci, vse vas z veseljem pozdravljamo.

Predstava, namenjena najmlajšim obiskovalcem, ki komaj vstopajo v svet umetnosti, traja 30 minut.

Ker so obiskovalci res majhni, je razumljivo, da morda težko obdržijo pozornost. Ne skrbite, lahko gledajo naokoli, pazite le, da ne zmotijo igralke in drugih gledalcev ter da ne zaidejo v fizični prostor uprizoritve.

Odrasla oseba naj sedi z otrokom, da bosta v predstavi uživala skupaj; če pa res ne bo šlo, dvorano diskretno zapustite in se znova vrnite, ko se otrok umiri in je pripravljen na vrnitev.

Droben nasvet: ko vas otrok med predstavo pogleda ali ogovori, se mu nasmehnite in počasi pogledajte na oder tako, da bo spontano sledil vašemu pogledu in se znova povezal s predstavo. Razumljivo je tudi, da se otrok odziva na dogajanje na odru in včasih na glas izraža svoja čustva. Prosite ga le, naj to stori čim tišje, predvsem pa ne spodbujajte pogovora tako, da mu poskušate pojasniti, kaj se dogaja na odru. Zaupajte mu! Za pogovor in podoživljanje bo čas po predstavi. Tudi plišasti medvedki in dude so dobrodošli, telefoni pa naj med predstavo globoko zaspijo.

Zdaj pa, TOK TOK TOK, le naprej!

TOK TOK TOK, UPRIZORITEV ZA MALČKE

Uprizoritev *Tok tok tok* s podnaslovom *Le naprej, poezija!* je poetičen in igriv triptih, ki malčke in njihove spremljevalce povabi, da vstopijo in se prepustijo gledališkemu potovanju skozi poezijo. Igralka in glasbenik v objemajočem zvočnem prostoru ponujata živahno in stimulatивно gledališko doživetje skozi prizmo igre. Igre, ki ničesar ne vsiljuje, ampak vabi. Igre besed, zvokov, barv in giba. Okrog treh poetičnih interpretacij bivanja in ustvarjanja zaživijo trije svetovi. Mali in veliki gledalec sta povabljeni, da odkrivata lepoto preprostosti, ki ju obdaja, skozi zaslutita vsak svoje notranje veselje ter se prepustita estetskemu dihanju in preprosto uživata v bogastvu lastne intuitivne domišljije.

LE NAPREJ, POEZIJA!

Vsaka pesem zase odmeva v prostoru in tako oživijo trije svetovi. Rdeča nit uprizoritve so pesmi, ki na prvi pogled niso namenjene otroškemu občinstvu. Pa vendar ... otroke pesmi, pa čeprav le zven

in pomen posameznih besed, ritem in melodija izgovorjenega, v kombinaciji z likovnostjo prostora povsem začarajo. Zagotovo pa bodo v vsej pomenski polnosti dostopne odraslim spremljevalcem. Prva pesem *V tvojih očeh* avtorice Dorothee Volut jih popelje v deželo široko odprtih vesolj, tistih, ki se nas dotikajo od blizu, in tistih čarobno neskončnih, ki si jih je vizualno zamislila Lucie Félix.

Druga pesem *Sonce je potrkalo na moja vrata* avtorja Pierra Solettija jih zaziba v lepoto sveta, ki jo zaznamo skozi žarke iskrive radosti, ki jih je narisala Raphaële Enjary.

Tretja pesem *Pesem ti raste pod kožo* avtorice Fabienne Swiatly pa jih povabi v samo srce poezije z odkrivanjem povsem novih obzorij s pomočjo objektov iz tekstila Myriam Colin.

PREDSTAVE ZA DOJENČKE IN MALČKE

Avtorica projekta je Mateja Bizjak Petit, slovensko-francoska režiserka, pesnica in prevajalka. Že leta raziskuje in ustvarja predstave za otroke, za najmlajše gledalce, za katere pravi, da so zelo zahtevni gledalci. Otroci namreč sprejemajo okolico in dogajanje okoli sebe popolnoma brez predsodkov. Otroci ne poznajo pojma tuji jezik ... zato jih zvoki in besede, čeprav jih ne razumejo, privlačijo. Radi imajo, če se v predstavah ustvarjalci igrajo z besedami, zvoki, predmeti, barvami in gibom. Zato je srečevanje otrok v zgodnjem otroštvu z umetnostjo zelo pomembno. Umetnost jim buri domišljijo, krepi estetski čut, jih celostno objame in prestavi v varno veselje posebne lepote. Tako se nezavedno nalaga vanje in jih opolnomoči za poglobljeno dožemanje sveta.

Vodila za obravnavo po ogledu

Otroci radi odkrivajo. So radovedni. Umetnost in poezijo sprejemajo brez predsodkov. Vse, kar moramo storiti, je, da jih jemljemo resno in vemo, da so sposobni slišati in dojeti najbolj žive uganke življenja v delih, ki so namenjena njim, pa tudi odraslim, s katerimi si delijo to odkritje. Pobrskajte po odlični poeziji, namenjeni otrokom: od Otona Župančiča do Anje Štefan in veliko drugih izvrstnih pesnic in pesnikov.

NAMIGI ZA USTVARJANJE

Minljive slike

Igralka v predstavi s pomočjo gobice in vode na scenski element nariše podobe, ki bledijo, ko se voda suši. Poskusite doma najti podobno površino in nanjo s čopičem ali gobico in vodo narisati like. Opazujte, kako liki čarobno nastajajo ter nato bledijo in izginjajo.

Navdih za predlog slike, ki ne bo izginila, smo našli pri umetnici Raphaële Enjary, ki je ustvarila podobo za drugi, rumeni del predstave in je mojstrica lesoreza. Odtis lahko ustvarite s pomočjo krompirja in kuhinjskih pripomočkov.

Surov krompir prerežite na pol in na sredico narišite podobo, ki jo želite natisniti. Odvečno krompirjevo meso odstranite in izbočen del namočite v poljubno barvo ...

Več idej lahko najdete na povezavi

<https://www.ustvarjalnidotik.si/stampiljke-iz-krompirja>

Papirnati sončni žarki

Rumeno-bel karton ali papir narežite na trakove, ki jih enakomerno nalepite na krog. Ustvarili boste sonce z živahnimi žarki in se ob tem spominjali druge pesmi iz predstave, posvečene soncu, ki kuka v sobo.

Oživljanje predmeta

Vzemite manjšo ruto in jo z gibanjem skušajte oživetiti, da bo postala ptica, riba ali katera druga žival ...

Znakovni jezik

Tretjo pesem igralka sproti prevaja v znakovni jezik.

Znakovni jezik je način sporazumevanja za gluhe in naglušne osebe. Slovenski znakovni jezik temelji na uporabi rok, mimike obraza, oči in ustnic ter na gibanju telesa.

Več o razvoju znakovnega jezika, ki ima dolgo zgodovino, saj sega že v 18. stoletje, si lahko preberete na povezavah:

<https://zveza-gns.si/slovar-slovenskega-znakovnega-jezika/kaj-je-znakovni-jezik/>

<https://www.znakovnijezik.si/>

Predstavitev projekta in ekipe

Uprizoritev *Tok tok tok, le naprej, poezija!* je nastala v koprodukciji Lutkovnega gledališča Maribor s Centre de Créations pour l'Enfance in z največjim lutkovnim festivalom na svetu – festivalom Mondial des Théâtres de Marionnettes v francoskem Charleville-Mezièresu. Tam je predstava septembra 2023 doživela svojo francosko in slovensko premiero.

Centre de Créations pour l'Enfance – Umetniški center za ustvarjanje za otroke, ki ga je trinajst let vodila Mateja Bizjak Petit, že od svojega nastanka izvaja svoje projekte s posebno pozornostjo do umetniškega izobraževanja, sodobne umetnosti, pa tudi do knjig in branja. Ustanovitelji in vodje tega centra so si zadali cilj spodbujati dostop do umetnosti najširšemu krogu občinstva, predvsem otroškega.

Mateja Bizjak Petit, režiserka, je slovensko-francoska režiserka, pesnica in prevajalka, ki od leta 1993 živi in deluje v Franciji. Po študiju dramaturginje na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani je nadaljevala specializacijo v Théâtre aux Mains Nues v Parizu, in sicer pri Alainu Recoingu, mednarodno priznanem lutkovnem ustvarjalcu. V Sloveniji je večkrat sodelovala z Lutkovnim gledališčem Ljubljana in z gledališčem Fru-Fru, ob številnih slovensko-francoskih prevodih pa je izdala tudi tri lastne pesniške zbirke: *Le Ti* (2006), *Alica s tisoč rokami* (2009) in *Vosek speče sreče* (2012). V Franciji je ustanovila Hišo slovenske poezije in je bila trinajst let direktorica umetniškega centra Centre de Créations pour l'Enfance v Tinqeuxu.

<https://collectifmathea.wordpress.com/>

Pierre Soletti je francoski pesnik, dramatik in urednik. Je avtor dvajsetih knjig in urednik revije *VAI*, ki izhaja pri Centru za otroško ustvarjanje v Tinqeuxu. V Sloveniji je najbolj znan po delu *Avgust ne razume več tega sveta*, ki je v slovenskem prevodu izšel leta 2018 in bil istega leta premierno uprizorjen v Hiši otrok in umetnosti.

https://fr.wikipedia.org/wiki/Pierre_Soletti

Fabienne Swiatly je pesnica in romanopiska. Piše zgodbe, poezijo, eseje in gledališke igre. Vodi delavnice pisanja in sodeluje v aktivu remue.net. Izdala je številne romane in pesniške zbirke, v slovenščino je preveden njen roman z naslovom *Ko se preživljaš sam*.

<https://latracebleue.net/bibliographie/>

Dorothée Volut, pesnica, je zaključila študij na visoki šoli Arts Décoratifs de Paris, na oddelku za gledališče in scenografijo. Kasneje se je posvetila pisanju in vodenju delavnic v socialnih in izobraževalnih ustanovah. Med septembrom 2015 in junijem 2017 je bila rezidenčna pesnica v Centre de Créations pour l'Enfance v Tinqeuxu. Izdala je mnoge pesniške zbirke, cenjena pa je zaradi jezika, ki ga v delih uporablja: brez okrasov, bralca pa popeljala iz sveta otroštva do samih meja nepredstavljivega.

Lucie Félix je končala L'École supérieure d'art d'Épinal in se posvetila pisanju in likovnemu ustvarjanju za otroke. Njene knjige so pripovedni, poetični, eksperimentalni veččutni predmeti, katerih glavni lik je mladi bralec, in imajo ključno vlogo v širši umetniški dejavnosti, ki vključuje likovno umetnost, pisanje in scenografijo. Je prejemnica več nagrad. V predstavi je avtorica prvega dela triptiha v modrem.

<https://www.luciefelix.fr/>

Raphaële Enjary, ilustratorica, je leta 2005 diplomirala na l'École d'Art Maryse Eloy in tam odkrila tehniko lesoreza in linoreza. Te tehnike razvija in uporablja pri svojem delu in dajejo pečat njenemu likovnemu izrazu pri ilustraciji in grafičnem oblikovanju. Njeno raziskovanje je iskanje minimalne oblike ob ohranjanju pomena in razumevanje. Projekt *Amimots* je primer knjige, kjer se živali spreminjajo v izjemne like z navidezno preprostostjo. V predstavi je avtorica drugega dela – v rumenem.

<https://www.enjary.fr/>

Myriam Colin, umetnica, je študirala na Ecole Supérieure des Arts Décoratifs de Strasbourg in na Ecole Supérieure d'art d'Épinal. Riše in ustvarja knjige, objekte in taktilne umetniške instalacije, zlasti za dostop in odkrivanje umetniškega dela skozi eksperimentiranje za videče in slepe. Je avtorica likovne podobe in objektov tretjega – rdečega dela.

<https://myriamcolin.blogspot.com/>

Damien Félix, francoski avtor glasbe in multinstrumentalist, je član številnih glasbenih zasedb in avtor glasbe v vseh predstavah režiserke Mateje Bizjak Petit. Z občutkom za najmlajše občinstvo ustvarja glasbo, ki ni na silo otročja, pač pa bogata in igriva ter nagovarja vse generacije.

Barbara Kanc, oblikovalka giba, je slovenska plesalka in koreografka. Izobraževala se je na Umetniški gimnaziji za sodobni ples v Ljubljani, nato pa študij nadaljevala na Konservatoriju za ples Trinity Laban v Londonu, kjer je tudi diplomirala. Kot plesalka je sodelovala s številnimi priznanimi koreografi in režiserji (Maja Delak, Natalija Manojlović Varga, Mateja Bizjak, Dejan Srhoj, Matjaž Farič, Iztok Kovač, Mala Kline ...) in sodelovala pri nastajanju lutkovnih predstav Lutkovnega gledališča Ljubljana ter Hiše otrok in umetnosti. Prejela je nagrado Simone Michelle za izjemne dosežke na področju koreografije med letoma 2006 in 2007.

Maxime Lance, avtor računalniške obdelave in oblikovalec zvoka, je zvočni inženir, scenski menedžer in glasbenik. Deluje na področju med tradicionalno in eksperimentalno glasbo, pri čemer uporablja nova glasbila in tehnologije. Z Vivien Trelcat je soustanovitelj kolektiva Sonopopée, ki oblikuje interaktivne in igrive zvočne instalacije.